

Δελτίο Τύπου
του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας
του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος.
Θεσσαλονίκη, 8 Μαΐου 2025

Σήμα κινδύνου για την προστασία του παιδιού - Θεσμικά κενά, εξουθένωση προσωπικού και επιπτώσεις σε όλο το φάσμα των κοινωνικών υπηρεσιών.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο του ΣΚΛΕ Κεντρικής Μακεδονίας εκφράζει την έντονη ανησυχία του για τη δραματική κατάσταση που επικρατεί στον τομέα της προστασίας του παιδιού, η οποία συνιστά πλέον πεδίο άσκησης θεσμικής και συστημικής βίας, τόσο προς τους ανήλικους και τις οικογένειές τους, όσο και προς τους ίδιους τους επαγγελματίες.

Οι κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων είναι δραματικά υποστελεχωμένες και καλούνται να ασκήσουν ένα εξαιρετικά ευαίσθητο και σύνθετο έργο, την προστασία του παιδιού, χωρίς την ύπαρξη εξειδικευμένων δομών, οργανωτικών εργαλείων και θεσμικής θωράκισης. Οι Κοινωνικές/οί Λειτουργοί καλούνται να διαχειριστούν εισαγγελικές παραγγελίες και περιστατικά κακοποίησης παιδιών ως παράλληλο καθήκον, πέραν των ήδη υπαρχόντων καθηκόντων για τα οποία έχουν προσληφθεί, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται υπέρμετρα, εις βάρος της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών σε όλες τις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού.

Είναι χαρακτηριστική η αναφορά που έλαβε γνώση το Περιφερειακό Συμβούλιο πως κοινωνική υπηρεσία δήμου παρέλαβε 23 εισαγγελικές παραγγελίες για διερεύνηση υποθέσεων ανηλίκων μέσα σε μία μόνο ημέρα. Παράλληλα, στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης υπηρετούν μόλις δύο εισαγγελείς ανηλίκων, οι οποίες εκδίδουν περισσότερες από 1.500 παραγγελίες τον χρόνο, γεγονός που εγείρει προβληματισμό για την επάρκεια της στελέχωσης των εισαγγελιών. Την ίδια στιγμή, οι κοινωνικές υπηρεσίες των Πρωτοδικείων, παρότι προβλέπονται από τον Ν. 2447/1996, δεν έχουν ακόμη συσταθεί.

Η απουσία ενός ενιαίου συστήματος παιδικής προστασίας με κοινά και σαφή πρωτόκολλα ενεργειών, σε συνδυασμό με την ελλιπή ή αποσπασματική παρουσία κοινωνικών λειτουργών στα σχολεία, μέσω της ΕΔΥ που λειτουργεί το πολύ μία φορά την εβδομάδα ανά σχολική μονάδα, οδηγεί σε σημαντικά κενά στην έγκαιρη παρέμβαση και στήριξη των παιδιών και των οικογενειών τους.

Επισημαίνουμε ότι οι Κοινωνικές/οί Λειτουργοί ενεργούν σε δυσμενείς συνθήκες, κάτω από πολλαπλούς κινδύνους για την ψυχική και σωματική τους ακεραιότητα, ενώ δεν λαμβάνουν την απαραίτητη επιστημονική εποπτεία, ούτε επαρκή μέτρα ατομικής προστασίας. Επιπλέον, πρόσφατα εξαιρέθηκαν από τους δικαιούχους του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, ενώ δεν υπάγονται σε καμία πρόβλεψη για ακαταδίωκτο, γεγονός που τους αφήνει θεσμικά εκτεθειμένους κατά την άσκηση του έργου τους. Η απουσία αυτών των θεμελιωδών προϋποθέσεων δημιουργεί κλίμα ανασφάλειας και οδηγεί σε επαγγελματική εξουθένωση.

Η πολλαπλή και παράλληλη άσκηση καθηκόντων δεν έχει επιπτώσεις μόνο στους ίδιους τους επαγγελματίες, αλλά και στην ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στους υπόλοιπους ωφελούμενους: άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, άτομα με αναπηρία, οικογένειες σε φτώχεια, γυναίκες θύματα βίας και άλλες ευάλωτες ομάδες, που στερούνται ουσιαστικά την πλήρη και αποκλειστική υποστήριξη των κοινωνικών λειτουργών.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Κεντρικής Μακεδονίας του ΣΚΛΕ καλεί τις αρμόδιες αρχές να λάβουν άμεσα μέτρα:

- Δημιουργία ενιαίου, δημόσιου και πλήρως στελεχωμένου συστήματος προστασίας του παιδιού με σαφή θεσμοθετημένα πρωτόκολλα ενεργειών.
- Σύσταση και λειτουργία Τμημάτων Υποστήριξης της Οικογένειας και Προστασίας του Παιδιού σε κάθε δήμο της χώρας με αποκλειστικό αντικείμενο.
- Σύσταση και λειτουργία Κοινωνικών Υπηρεσιών στα Πρωτοδικεία.
- Θεσμοθέτηση και λειτουργία Σχολικών Κοινωνικών Υπηρεσιών, διεπιστημονικά στελεχωμένων σε όλες τις σχολικές μονάδες.
- Παροχή μέσων ατομικής προστασίας και θεσμική κατοχύρωση του επαγγέλματος με πρόβλεψη για ακαταδίωκτο.
- Χορήγηση επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας σε όλες/ους τις/τους Κοινωνικές/ούς Λειτουργούς.
- Θεσμοθέτηση και εξασφάλιση εξειδίκευσης, μετεκπαίδευσης και επιστημονικής εποπτείας όλων των Κοινωνικών λειτουργών με κρατική χρηματοδότηση αποκλειστικά από δημόσιους φορείς.